

директордың бүйрігымен  
2023 жылғы «27» маусымдағы  
№142  
Бекітілген

**Мұдделер қақтығысын анықтау және реттеу саясаты**  
**Ақмола облысы білім басқармасының жанындағы «Степногорск**  
**қаласы, Тау-кен техникалық колледжі» мемлекеттік коммуналдық**  
**қазыналық кәсіпорнында**

**1-тaraу. Жалпы ережелер**

1. Ақмола облысы білім басқармасының жанындағы «Тау-кен техникалық колледжі, Степногорск қаласы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнындағы қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың мұдделер қақтығысын реттеу жөніндегі осы Саясат (бұдан әрі-саясат) білім басқармасының жанындағы «Тау-кен техникалық колледжі, Степногорск қаласы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорнының жарғысына, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына және өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді Ақмола облысы (бұдан әрі – үйым).

2. Үйым қызметкерінің өзінің лауазымдық міндеттерін тиімді орындаудың қажетті шарттарының бірі қызметкердің, лауазымды адамның және үйымның жеке мұдделері арасында қайшылықтардың болмауы, ал мұндай қайшылықтар болған жағдайда оларды уақтылы ашу және реттеу болып табылады.

3. Мұдделер қақтығысы үйымның қызметкере мен лауазымды адамының жеке қызығушылығы лауазымдық міндеттерді бейтарап орындауга әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдай ретінде анықталады.

4. Осы саясаттың мақсаты үйимда нақты және ықтимал мұдделер қақтығысын басқарудың бірыңғай жүйесін құру, сондай-ақ қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың мінез-құлқына қойылатын талаптарды айқындау болып табылады, оларды сақтау қызметкерлердің жеке мұдделері мен байланыстарының әсерінен үйимда шешім қабылдау тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік береді.

5. Үйим жұмысшылар мен лауазымды тұлғаларға өз міндеттерін ашық, адал, адал және ашық түрде орындауга мүмкіндік беретін жағдайды қолдауга иетті.

6. Үйимның барлық қызметкерлері мен лауазымды адамдары мұдделер қақтығысы туындауы мүмкін жағдайға жол бермеу үшін өзін-өзі ұстасуы керек, не өзіне (немесе өзіне байланысты адамдарға), не басқаларға қатысты.

**2-тaraу. Мұдделер қақтығысын басқару принциптері**

7. Ұйым әрбір қызметкер мен лауазымды тұлға өзінің лауазымдық міндеттерін орындаі отырып, ұйымның мұдделерін өзінің жеке мұдделерінен жоғары қоюға міндетті деп санайды.

8. Сонымен бірге, ұйым өз қызметкерлері мен лауазымды адамдарының жеке тұлға ретіндегі құқықтарын құрметтейді және егер олардың ұйымдағы лауазымдық міндеттерін орындау қабілетіне әсер етпесе, негізгі жұмыстан бос уақытында заңды қаржылық, кәсіпкерлік, саяси және өзге де қызметпен айналысу құқығын таниды.

9. Ұйым мұдделерінің тепе-тендігін және қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың жеке мұдделерін барынша сақтау жоғарыда аталған адамдар мен Ұйым арасындағы қарым-қатынастардың тұрақтылығының шарттарының бірі болып табылады.

10. Ұйымның қызметкерлері мен лауазымды адамдарының жеке мұдделері ұйымның мұдделерімен нақты немесе ықтимал қақтығыс болған жағдайда ұйымның қызметін жүзеге асыру барысында іскерлік шешімге, процеске немесе мәмілеге тікелей немесе жанама түрде қатысуға немесе ықпал етуге құқығы жоқ.

11. Ұйым және оның қызметкерлері мен шенеуніктері олардың мұдделері арасындағы қақтығыстың болмауына бірдей мұдделі.

Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар:

лауазымдық міндеттеріне байланысты туындаитын мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кезінде ұйымның мұдделерін ғана басшылыққа алуға міндетті;

өздерінің жеке мұдделерінің ұйым мұдделерімен қақтығысын уақтылы анықтауға, мұдделер қақтығысын уақтылы декларациялауға, сондай-ақ нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын реттеуге белсенді қатысуға жеке жауап береді;

олардың жеке мұдделері, отбасылық байланыстары, достық немесе басқа қарым-қатынастары, жеке ұнатулары мен ұнатпаулары іскерлік шешім қабылдауға әсер етпейтініне кепілдік береді;

олардың жеке мұдделері ұйымның мұдделеріне қайшы келетін кез келген жағдайлардан немесе жағдайлардан аулақ болыныз.

кез келген іскерлік мәмілелер, әзірленетін және іске асырылатын жобалар бойынша Бәсекелестікті қоса алғанда, шектеусіз ұйыммен бәсекелеспейді;

ұйымның активтерін, сондай-ақ ұйымдағы өзінің жағдайын және/немесе ұйымдағы лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға байланысты туындаитын іскерлік мүмкіндіктерді өзінің Жеке, оның ішінде қаржылық мұдделерін қанағаттандыру үшін пайдаланбайды;

ұйымдағы лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға байланысты өздеріне белгілі болған іскерлік мүмкіндіктерді үшінші тұлғаның мұддесі үшін пайдаланбайды;

13. Лауазымды адамдар өз міндеттерін орындау үшін жеткілікті уақыттың болуын бағалауға міндетті. Өз міндеттерін толық орындау үшін уақыт мүмкін болмаған және жеткіліксіз болған жағдайда лауазымды адам өз өкілеттігін өз еркімен тастауға тиіс.

14. Ұйым толығымен болдырмау мүмкін встігі туралы есеп береді мұдделер қақтығысы. Сондықтан, қызметкерлер мен лауазымды тұлғаларды кез-келген ықтимал дұрыс емес әрекеттерден қорғау үшін әр жанжал уақтылы ашуды және шешуді талап етеді.

15. Ұйым келесі принциптер негізінде әрекет ететін мұдделер қақтығысын басқару жүйесін белгілейді:

мұдделердің нақты немесе ықтимал қақтығысы немесе тіпті мұндай қақтығыстың көрінуі туралы ақпаратты міндетті түрде ашу;

жеке қарau, әрбіr мұдделер қақтығысын ұйымдастыру үшін тәуекелдердің ауырлығын бағалау және мұдделер қақтығысының әрбіr жағдайын реттеу;

мұдделер қақтығысы және реттеу процесі туралы мәліметтерді ашу процесінің құпиялышы (қызметкердің, лауазымды адамның қалауы бойынша);

мұдделер қақтығысын реттеу кезінде Ұйым мен қызметкердің, лауазымды адамның мұдделерінің теңгерімін сақтау;

қызметкер уақтылы ашқан мұдделер қақтығысына байланысты қызметкерді қудалаудан қорғау.

### **3-тарау. Мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу**

16. Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының барлық жағдайларын дереу және ұйымға толық көлемде ашуға (декларациялауға) міндетті.

17. Ұйым өз қызметкерлері мен шенеуніктеріне мұдделер қақтығысының көрінісін тудыратын немесе тудыруы мүмкін жеке жағдайлар туралы мәліметтерді ашуды ұсынады.

18. Ұйым ықтимал және нақты мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашудың (декларациялаудың) келесі жүйесін белгілейді:

қызметкерді жұмысқа қабылдау кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді бастапқы ашу;

лауазымға тағайындау немесе кіру кезінде мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашу;

мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді жаңа нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысын тудыратын немесе тудырған жағдайлардың (жағдайлардың) туындауына қарай бір рет ашу.

19. Мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашуды үйымның қызметкерлері мен лауазымды адамдары жазбаша түрде, барынша түсінікті нысанда ғана жүзеге асыруға тиіс

20. Үйым кез-келген себептер бойынша мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді жасыру және/немесе әдейі уақтылы немесе толық ашпауды оның сенімін асыра пайдалану және алдау деп санайды.

#### **4-тaraу. Мұдделер қақтығысын реттеу**

21. Үйым қызметкерлер мен лауазымды адамдар жариялаған кез-келген мұдделер қақтығысын теңгерімді түрде шешуге тырысады, ол Үйымның және оның қызметкерлерінің, лауазымды тұлғаларының мұдделерін ескеруі керек.

22. Мұдделердің нақты немесе ықтимал қақтығысының болуы туралы ақпаратты тікелей басшы үйим үшін туындайтын тәуекелдердің ауырлығын бағалау және осы қақтығысты шешудің ең қолайлы нысанын таңдау мақсатында мұқият тексеруі керек.

23. Қызметкерде нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты талдау нәтижелері бойынша оның тікелей басшысы мұдделер қақтығысын реттеудің келесі шараларын қабылдайды:

қызметкерге қызметкердің жеке мұдделеріне қатысты болуы мүмкін үйымның нақты ақпаратына қол жеткізуі шектеу;

қызметкердің өз еркімен бас тартуы немесе мұдделер қақтығысы әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін мәселелер бойынша талқылауға және шешім қабылдау процесіне қатысудан шеттетілуі (тұрақты немесе уақытша);

қызметкердің міндеттері мен еңбек функцияларының шеңберін қайта қарау және өзгерту;

қызметкерді мұдделер қақтығысына байланысты емес еңбек функцияларын орындауды көздейтін лауазымға ауыстыру (қызметкердің келісімімен);

қызметкердің бастамасы бойынша қызметкерді үйимнан шығару;

қызметкердің үйимның мұдделерімен қақтығыс тудыратын өзінің жеке мұддесінен бас тартуы.

24. Лауазымды адамда нақты немесе ықтимал мұдделер қақтығысының болуы туралы ақпаратты талдау нәтижелері бойынша мұдделер қақтығысын реттеудің мынадай шаралары қабылданады:

лауазымды тұлғаның лауазымды тұлғаның жеке мұдделеріне қатысы болуы мүмкін үйимның нақты ақпаратына қол жеткізуін шектеу;

лауазымды адамның өз еркімен бас тартуы немесе мұдделер қақтығысы әсер ететін немесе болуы мүмкін мәселелер бойынша талқылауға және шешім қабылдау процесіне қатысудан шеттетілуі (тұрақты немесе уақытша);

үйимның мұдделерімен жанжал туғызатын лауазымды адамның өзінің жеке мұддесінен бас тартуы.

25. Мұдделер қақтығысын реттеу шараларының осы тізбелері толық болып табылмайды. Мұдделер қақтығысын реттеудің әрбір нақты жағдайында үйим мен қызметкердің, мұдделер қақтығысы туралы мәліметтерді ашқан лауазымды адамның уағдаластығы бойынша қақтығысты реттеудің өзге де шаралары табылуы мүмкін.

26. Қызметкер мен лауазымды адам мұдделер қақтығысының кез келген салдарын, соның ішінде үйимның шығындарын немесе залалын азайтуды, егер соңғысы орын алса, азайтуға міндettі.

## **5-тaraу. Жауапкершілік**

27. Осы саясатты сақтау үйимның кез келген қызметкері мен лауазымды тұлғасының міндettі міндettі болып табылады.

28. Осы саясатты орындау тәртіптік теріс қылыш ретінде қарастырылуы мүмкін және қызметкерді тәртіптік жауапкершілікке тартуга негіз болады.

## **6-тaraу. Қорытынды ережелер**

29. Үйимның құрылымдық бөлімшелерінің басшылары осы саясаттың талаптарын өз қызметкерлеріне жеткізеді.

30. Үйимның барлық қызметкерлері осы Саясатпен қол қою арқылы танысуы керек.

31. Үйим өз қызметкерлері мен лауазымды адамдарының бұзушылықтар себебі болып табылатын немесе осы саясатты бұзуға себеп болуы мүмкін әрекеттері үшін ешқандай жауапкершілік көтермейді.

32. Үйим осы саясатты бұзды немесе мұндай бұзушылықтың ықтимал мүмкіндігі бар деп санауға негіз бар үйимның қызметкерлері мен лауазымды адамдары бұл туралы осы саясатты бұзған немесе бұзудың ықтимал мүмкіндігі бар адамдардың тікелей басшыларына дереу хабарлайды деп күтеді.

33. Үйим осы саясаттың талаптарын сақтауға немесе осы Саясаттың ықтимал немесе орын алған бұзушылықтары туралы үйимға хабарлауға байланысты үйимның бастамасы бойынша бірде-бір қызметкердің жауапкершілікке тартылмайтынына және өзге де қолайсыз салдарларға тап болмайтынына кепілдік береді.

34. Осы Саясат басшының бүйріғы негізінде бекітіледі, сондай-ақ оған өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.